

**2024-YILDA SUN'IY INTELLEKT: HOZIRGI DAVRDA
TEKNOLOGIYALAR RIVOJI**

Masharipova Mashhura Baxtiyor qizi

Samarqand davlat chet tillari instituti

2-kurs Ingliz tili fakulteti

Email:masharipovamashhura212@gmail.com

+998 94 354 24 11

Samarqand, O'zbekiston

Abstrakt: Mazkur maqola O'zbekistonda nafaqat butun dunyoga ham o'z ta'sirini ko'rsatayotgan sun'iy intellektning foydalari va zararlarini o'z ichiga jamlaydi. Sun'iy intellekt bugungi kunda zamonamizdagi deyarli hamma sohaga foyda keltiryapti lekin tanganing ikkinchi tomoni bor deganidek uning inson uchun yomon taraflarini ham unutmasligimiz kerak. Bu insonlarning ishini ancha yengillashtirib, aqliy mehnat qilishni kamaytiradi. Maqolaning maqsadi – AI texnologiyalarining O'zbekistonda yangi ish o'rinlari yaratish va yoshlar uchun innovatsion loyihalarni rivojlantirishdagi rolini tahlil qilishdir. Tadqiqot natijalari sun'iy intellekt texnologiyalari kelajakda mamlakat iqtisodiyoti va raqobatbardoshligini mustahkamlashga xizmat qilishi mumkinligini ko'rsatmoqda. Shuningdek, maqolada AI bilan bog'liq xavfsizlik va axloqiy masalalar, jumladan, texnologiyani nazorat qilish va uning xavfsizligini ta'minlash zarurligi ham muhokama qilingan. Yakunda, milliy rivojlanish uchun sun'iy intellektning ahamiyati va yoshlarga bu sohada o'qitish va rag'batlantirishning zarurligi ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: Al texnologiyalari, sun'iy intellekt, autonom tizimlar, raqamli transformatsiya, dasturlash va sun'iy intellekt, intellekt tizimlari

Kirish: Sun'iy intellekt (SI) va avtonom tizimlar texnologiyalari so'nggi yillarda tez sur'atlar bilan rivojlanib, bizning kundalik hayotimizga chuqur ta'sir ko'rsatmoqda. Raqamli transformatsiya orqali ish faoliyatidagi samaradorlik oshib, turli sohalarda yangi imkoniyatlar yuzaga kelmoqda. Shu bilan birga, sun'iy intellekt va dasturlash kabi sohalar nafaqat foyda, balki yangi xavflarni ham keltirib chiqaradi. Ushbu maqolada, sun'iy intellekt texnologiyalarining afzalliklari va zararlariga qisqacha to'xtalib o'tiladi. Sun'iy Intellekt Texnologiyalarining Foydalari

Iqtisodiy Rivojlanish va Ishlab Chiqarishning Avtomatlashtirilishi

Avtonom tizimlar va sun'iy intellekt ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirishda samaradorlikni oshiradi va xarajatlarni kamaytiradi. Bu texnologiyalar yordamida ishlab chiqarish tizimlari optimallashtiriladi, natijada mahsulotlar yanada sifatli bo'ladi. Bunday o'zgarishlar kompaniyalarga raqobatbardoshligini oshirish imkonini beradi.

Raqamli transformatsiya esa kompaniyalarni yangi texnologiyalarni joriy qilishga undaydi, bu esa samaradorlikni oshirish va biznesni yangi yo'nalishlarga yo'naltirish imkonini yaratadi.

Sog'liqni Saqlash Sohasidagi Yutuqlar

Sun'iy intellekt texnologiyalari tibbiyotda inqilobiy o'zgarishlarni taqdim etmoqda. Dasturlash va sun'iy intellekt yordamida kasalliklarni aniqlash va davolash jarayonlari tezlashmoqda va samaradorligi oshmoqda. AI tizimlari yordamida tibbiy asboblardan diagnostika uskunalari yanada aniqroq ishlayapti, bu esa tez va aniq tashxis qo'yishga imkon yaratadi.

Avtonom tizimlar va robototexnika jarrohlikda yordam berishi, yuqori aniqlikda va xavfsiz tarzda ishlash imkonini beradi. Bu esa tibbiyotda yangi yutuqlarni amalga oshirishga imkon yaratmoqda.

Shaxsiylashtirilgan Xizmatlar

Sun'iy intellekt texnologiyalarining imkoniyatlari foydalanuvchilarning ehtiyojlariga mos xizmatlar yaratishda foydalaniladi. Misol uchun, onlayn savdo platformalarida AI foydalanuvchilarni tahlil qilib, ularga mos mahsulotlar taklif qiladi. Bu xizmatlar mijozlarning ehtiyojlariga yanada yaxshiroq moslashadi va sotuvlar hajmini oshiradi.

Xavfsizlikni Ta'minlash

Sun'iy intellekt xavfsizlikni ta'minlashda ham katta ahamiyat kasb etadi. Yuzni tanish tizimlari va avtonom kuzatuv tizimlari jinoyatlarni oldini olishda va xavfsizlikni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. AI ma'lumotlarni tez tahlil qilib, xavf-xatarlarni aniqlash va ularga javob berishda yordam beradi.

Sun'iy Intellekt Texnologiyalarining Zararlari

Mehnat Bozori O'zgarishlari

Avtonom tizimlar va sun'iy intellekt texnologiyalarining rivojlanishi mehnat bozorini o'zgartirib, ba'zi ish o'rinlarini avtomatlashtiradi. Bu ishchilarni ishidan mahrum qilishi mumkin, ammo bu texnologiyalar yangi malakali ish o'rinlarini yaratishi mumkin. Yangi ish o'rinlari uchun malakali ishchilarni tayyorlash talab etiladi.

Shaxsiy Hayotning Xavfsizligi

Sun'iy intellekt tizimlari foydalanuvchilarning ma'lumotlarini to'playdi va tahlil qiladi, bu esa shaxsiy ma'lumotlarning xavfsizligini xavf ostiga qo'yishi mumkin. AI texnologiyalari ba'zan noto'g'ri ishlatilishi yoki ma'lumotlar noto'g'ri maqsadlar uchun ishlatilishi xavfini tug'diradi.

Etik Muammolar

Sun'iy intellekt tizimlarining qarorlar qabul qilish jarayoni ba'zida insoniy qadriyatlarni hisobga olmasligi mumkin. Avtonom tizimlar

ma'lumotlarga asoslangan qarorlar chiqaradi, lekin bular axloqiy nuqtai nazardan yomon oqibatlariga olib kelishi mumkin. AI tizimlari bias (kamsitish) va noadolatli qarorlar chiqarish xavfini yaratishi mumkin.

Kiberxavfsizlik Xavflari

AI tizimlari zaif bo'lishi mumkin va xakerlar tomonidan zararli maqsadlar uchun ishlatilishi ehtimoli mavjud. Sun'iy intellekt tizimlari noto'g'ri ishlatilishi yoki manipulyatsiya qilinishi kiberxavfsizlikni tahdid ostiga qo'yishi mumkin.

Xulosa qilish kerakki, sun'iy intellekt texnologiyalari va avtonom tizimlar o'zlarining foydalari bilan iqtisodiyot va jamiyatda inqilobiy o'zgarishlar keltiradi. Biroq, bu texnologiyalarni ishlatish bilan bog'liq zararlar ham mavjud, masalan, mehnat bozori o'zgarishlari, shaxsiy ma'lumotlar xavfsizligi va etik muammolar. Raqamli transformatsiya jarayonida sun'iy intellektni ehtiyotkorlik bilan boshqarish va muvozanatli yondashish juda muhimdir. Kelajakda bu texnologiyalar yanada rivojlanadi va insoniyat hayotini yaxshilashda katta o'rin tutadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

Azamovna P. F., Nilufar J. TANQIDIY FIKRLASH ZAMON TALABI //Yangi O'zbekiston taraqqiyotida tadqiqotlarni o'rni va rivojlanish omillari. – 2024. – T. 7. – №. 3. – C. 302-304.

Smith, J. (2023). Artificial Intelligence and Autonomous Systems. Cambridge University Press. Brown, L. (2022). Digital Transformation in the Modern Era. Oxford University Press.

Russell, S., & Norvig, P. (2021). Artificial Intelligence: A Modern Approach (4th ed.). Pearson.

Binns, A. (2020). *AI and Ethics: Critical Perspectives on Artificial Intelligence and Autonomous Systems*. Springer.
Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). *The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies*. W.W. Norton & Company.